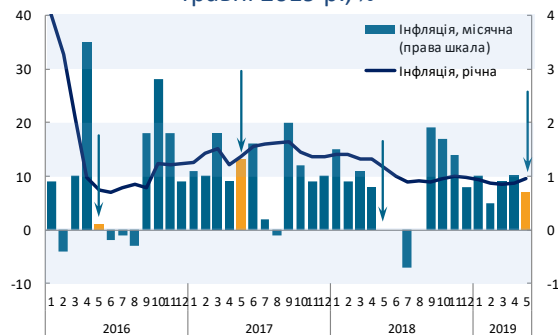

Інфляція 5'19: інфляція у травні очікувано уповільнилася

Зміни споживчих цін у 2016 – травні 2019 р., %

Джерело. Держстат

Внески базової і небазової інфляції у загальну інфляцію у 2016 – травні 2019 р., %

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

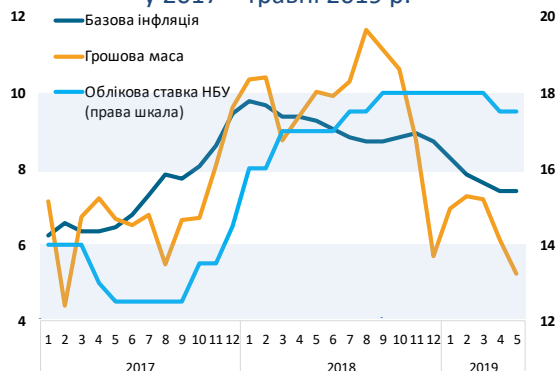
Темпи приросту/зниження ІСЦ за розділами товарів та послуг

	Травень 2019 р. до квітня 2019 р.		Травень 2019 р. до грудня 2018 р.		Питома вага у споживчому наборі, %
	змiна ІСЦ, %	внески у змiну ІСЦ, в.п.	змiна ІСЦ, %	внески у змiну ІСЦ, в.п.	
Усі товари та послуги	0,7	-	4,2	-	100
Базовий ІСЦ	0,2	0,1	2,3	1,4	59,3
Небазовий ІСЦ	1,4	0,6	6,9	2,8	40,7
Змiна цiн за роздiлами товарiв та послуг					
Продукти харчування та безалкогольні напої	1,0	0,5	5,9	2,7	45,4
Алкогoльні напої, тютюнові вироби	1,3	0,1	5,9	0,5	8,3
Одяг і взуття	-1,5	-0,1	2,8	0,2	5,3
Житло, вода, електроенергія, газ та інші види палива	-0,7	0,0	2,9	0,1	4,9
Природний газ	-4,2	-0,1	-4,2	-0,1	1,2
Предмети домашнього вжитку	0,3	0,0	0,9	0,0	4,5
Охорона здоров'я	0,3	0,0	2,8	0,2	6,5
Транспорт	1,5	0,2	1,2	0,1	11,4
Зв'язок	-0,2	0,0	7,3	0,2	3,1
Відпочинок і культура	-0,3	0,0	1,3	0,0	3,0
Освіта	0,0	0,0	1,9	0,0	1,3
Ресторани та готелі	0,4	0,0	3,4	0,1	2,5
Рiзні товари та послуги	0,7	0,0	-0,1	0,0	3,8

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

Примітка. За рахунок округлень, які виникли у зв'язку з електронною обробкою інформації, сума внесків за розділами товарів та послуг може не дорівнювати підсумку

Зміна базової інфляції, грошової маси, та облікової ставки НБУ, % річних, у 2017 – травні 2019 р.

Джерело. Держстат, Національний банк

Коментар для ЗМІ: «У травні зростання цін на споживчому ринку уповільнилося до 0,7 % (у квітні – 1 %), але лишилося дещо вищим, ніж очікувалося (0,4-0,5%). На уповільнення цін вплинуло зниження тиску як монетарних, так і немонетарних чинників. Так, **зниження впливу монетарних чинників** (уповільнилося зростання цін на послуги та на товари середньо – та довгострокового користування, а на окремі товарні позиції ціни взагалі знизилися) пов'язано з відносною стабільністю вітчизняної валюти. **Зниження впливу немонетарних чинників** в цілому пов'язано з уповільненням зростання цін на продовольчому ринку (незважаючи на сезонне прискорене зростання цін на фрукти). Крім того, на фоні незначного подорожчання окремих комунальних послуг, вперше з травня 2016 р., знизилася ціна на природний газ, що відпускається для потреб населення (на 4,2 %).»

Опис загальної ситуації

У річному розрахунку (до травня 2018 р.) зростання цін у травні прискорилося і становило 9,6 % (у квітні – 8,8 %).

У річному розрахунку вплив немонетарних чинників посилюється (за розрахунками Мінекономрозвитку **небазова інфляція, незважаючи на уповільнення з 1,9 % у квітні до 1,4 % у травні, у річному розрахунку прискорилося і становила 12,7 % у травні 2019 р. порівняно з 10,8 % у квітні 2019 р.**). Водночас вплив монетарних чинників майже не змінився (**базова інфляція зросла на 0,2 % порівняно з 0,4 % у квітні, у річному розрахунку у травні, як і в попередньому місяці, становила 7,4 %**).

Серед інфляційних чинників травня були:

сезонність у формуванні цін на фрукти – подорожчали на 11,9 % (у травні ціни упродовж 2013-2017 рр. за розрахунками Мінекономрозвитку зростали у середньому на 7,2 % (виключенням став травень 2018 р., коли ціни знизилися на 1,1 %));

збільшення сукупних витрат у виробництві сільгосппродукції – за 4 місяці 2019 р. порівняно з аналогічним періодом 2018 р. на 5,3 % (зокрема, зростання собівартості утримання худоби обумовило певне подорожчання м'яса і м'ясопродуктів у травні на 1,7 %);

вплив подорожчання нафти на світовому ринку (за даними Світового банку у травні 2019 р. середня ціна на нафту марки Brent становила 70,5 дол. США/барель, що на 24,9 % вище ніж на кінець 2018 р.) на внутрішні ціни – паливо та мастила подорожчали на 4,1 %;

відновлення тенденції (після перерви у березні-квітні цього року) до перевищення обсягів продажу іноземної валюти населенням над її купівлею (нетто-продаж іноземної валюти фізичними особами упродовж травня 2019 р. становив 25 млн дол. США, з початку року – 71,2 млн дол. США), що додатково збільшувало пропозицію гривні на споживчому ринку з урахуванням тенденції щодо обсягів переказів фізичних осіб із-за кордону; **вплив світової агроінфляції на продовольчі ціни** (за даними ФАО зростання цін на продовольство у травні порівняно з квітнем становило 1,2 %).

Стримуючі чинники:

стабілізація гривні по відношенню до іноземних валют – гривня у середньомісячному значенні у травні ревальвувала на 1,6 % (упродовж січня-травня 2019 р. ревальвувала на 5,1 %);

сезонне здешевлення одягу і взуття на 1,5 % (у травні ціни упродовж 2016-2018 рр. за розрахунками Мінекономрозвитку знизувалися у середньому на 0,5 %); **зниження вартості природного газу для потреб населення** (на 4,2 %), що здійснено відповідно до постанов Кабінету Міністрів України від 08.05.2019 № 380 (внесено зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 03.04.2019 № 293) та від 19.10.2018 № 867;

зменшення вартості перевезень залізничним транспортом (на 0,1 %); **насиченість ринку окремими продуктами харчування за рахунок нарощування виробництва, що обумовило їх здешевлення, зокрема яєць** (ціни знизилися на 15,3 %);

сезонність у формуванні цін на молочні продукти (молоко подешевшало на 1,8 %, сир і м'який сир (творог) – на 0,3 %);

монетарні умови, зокрема дії НБУ в напрямку обмеження сукупного попиту. Так, за оперативними даними монетарна база за 5 місяців 2019 р. знизилася на 1,6 %, грошова маса – на 1,3 % відповідно. Крім того, спостерігалася помірна збільшення коштів на гривневих депозитах домашніх господарств (крім фізичних осіб – підприємців) упродовж січня-травня 2019 р. – на 3 %. Облікова ставка наприкінці квітня знизена НБУ до 17,5 % річних (з 18 %).

Очікування: у подальшому у 2019 р. формування інфляційного тренду на споживчому ринку відбуватиметься під впливом дії сезонних чинників та цінової динаміки по окремих товарах на світовому ринку за відносно стабільної динаміки (з незначними коливаннями) обмінного курсу гривні. В цілому прогнозується тенденція до уповільнення темпів інфляції.

Ризики: відновлення девальваційних тенденцій, можливе зростання витрат виробництва (з урахуванням понад прогнозованого подорожчання сировинних/проміжних товарів, високої вартості кредитування) та їх прискорене перенесення на споживчі ціни, недостатньо розвинені трансмісійні механізми, що в разі різкого прискорення інфляції істотно обмежуватиме дію інструментів НБУ.